

Quiz - De slimste leerling Prinsjesdag 2026

Korte omschrijving werkvorm

De slimste leerling is een kennisquiz over Prinsjesdag in het format van het bekende tv-programma 'De slimste mens'. De slimste leerling heeft 4 rondes:

- 3-6-9
- Open deur
- Puzzel
- Galerij

Leerdoel

De leerlingen herhalen op speelse wijze voorkennis over Prinsjesdag. De leerlingen worden uitgedaagd om verbanden te herkennen.

Duur

Ongeveer 1 lesuur

Bronnen

Het tv-programma De slimste mens: http://nl.wikipedia.org/wiki/De_Slimste_Mens_ter_Wereld.

Benodigd materiaal

- De bijbehorende PowerPoint.
- Stopwatch of telefoon met stopwatchfunctie.

Verschillen met het tv-programma

De quizvragen hebben dezelfde vorm als de rondes in het televisieprogramma, met een aantal wijzigingen zodat u het spel in de klas kunt spelen:

1. Het spel wordt gespeeld met 3 teams i.p.v. 3 spelers.
2. De teams krijgen per vraag steeds een aantal seconden de tijd om te antwoorden. Als de tijd om is gaat de beurt naar het volgende team.
(In het tv-programma heeft iedere speler een eigen klok die afloopt.)
3. Er worden 4 rondes gespeeld in plaats van 5. Er is ook geen finale.

Handleiding

- Introduceer de quiz door de leerlingen te vragen of zij het tv-programma De Slimste Mens kennen. Leg kort uit hoe het werkt.
- Jij bent de quizmaster. Vraag 2 leerlingen om u te assisteren:
 - Eén leerling houdt de score bij.
 - Eén leerling houdt de tijd bij.
- Verdeel de rest van de klas in 3 teams.
- Laat ieder team een naam voor het team bedenken.

ProDemos

- Laat de leerling die de score bijhoudt een scoreformulier maken op het schoolbord.
- Geef de leerling die de tijd bijhoudt een stopwatch of telefoon met stopwatchfunctie.
- Leg uit dat het spel in 4 rondes gespeeld wordt.
- Begin met de quiz.
- Na de 4^e ronde is de quiz afgelopen en is er een winnend team.

Ronde 1: 3-6-9

In de 1^e ronde worden 15 open vragen gesteld. Een team krijgt 10 punten voor het goede antwoord op iedere 3^e vraag. Oftewel, voor het goede antwoord op vraag 3, 6, 9, 12 en 15 krijgt een team **10 punten**.

- Een team krijgt 10 seconden bedenktijd per vraag. Dan mag het team 1 antwoord geven.
- Is dit antwoord goed? Dan mag het team verder met de volgende vraag.
- Is dit antwoord fout? Dan mag het volgende team 1 antwoord geven.
- Is dit antwoord ook fout? Dan mag het 3^e team 1 antwoord geven.
- Is dit antwoord ook fout? Dan geeft de quizmaster de oplossing.

De 15 open vragen

1. Wanneer is het Prinsjesdag? *3^e dinsdag van september/ dinsdag 15 september 2026*
2. Wat zit er in het koffertje van de minister van Financiën? *De Miljoenennota / De rijksbegroting / De financiële plannen.¹*
3. Wie schrijft de Troonrede? *De ministers, onder leiding van de minister-president (10 punten)*
4. Welke letters staan op de troon van de Koning? *WA, de initialen van de voornamen van de Koning*
5. Welke naam heeft het debat waarin de Tweede Kamer en de Eerste Kamer na Prinsjesdag de plannen van de regering bespreekt? *De Algemene Politieke Beschouwingen*
6. Wie is het staatshoofd van Nederland? *Koning Willem-Alexander (10 punten)*
7. Wat staat in de Troonrede? *De plannen van de regering (voor het komende politieke jaar)*
8. Wie vormen samen de Staten-Generaal? *De Eerste en Tweede Kamer*
9. Wie presenteert het koffertje in de Tweede Kamer? *De minister van Financiën / Eelco Heinen (10 punten)*
10. Vanaf welk paleis wordt de balkonscène gehouden? *Paleis Noordeinde*
11. Hoe heet de koets waar de Koning op Prinsjesdag in rijdt? *De Glazen Koets*
12. Welk kledingstuk hoort bij Prinsjesdag? *Hoedje (10 punten)*
13. In welk gebouw wordt de troonrede voorgelezen? *De Koninklijke Schouwburg in Den Haag*
14. Uit hoeveel woorden bestond de troonrede van 2025? Je mag er 10% naast zitten. *1.801 woorden; dus tussen 1.620 en 1.981 is goed.*
15. Hoe noemen we de koning en de ministers samen? *De regering (10 punten)*

Ronde 2: Open deur

De 2^e ronde is een associatieopdracht. De leerlingen in de teams mogen meerdere antwoorden geven. Ze hoeven niet te overleggen. Het kan zijn dat ze goed associëren en toch niet op de juiste antwoorden komen. Elk goed antwoord levert **20 punten** op.

- De teams krijgen om de beurt een foto met de vraag: "Wat weet je over ...?"
- Een team krijgt 20 seconden de tijd om antwoorden te geven. Er zijn 4 goede antwoorden.
- Zijn niet alle goede antwoorden geraden? Dan mag het team met de minste punten het nog 10 seconden proberen.
- Zijn daarna nog steeds niet alle antwoorden geraden? Dan mag het laatste team het nog 10 seconden proberen.

Technische tip: Klik op het vage woord om deze te laten verschijnen als een antwoord is gegeven. De antwoorden in de PowerPoint staan op dezelfde volgorde als hieronder.

¹ In het koffertje zitten zowel de Miljoenennota als een deel van de rijksbegroting. In de rijksbegroting staan de voorstellen voor uitgaven, verplichtingen en inkomsten van de rijksoverheid voor het komende jaar, per ministerie. De Miljoenennota geeft een toelichting op de rijksbegroting. In de Miljoenennota worden de belangrijkste plannen en keuzes van de regering samengevat, en wat deze plannen kosten.

Wat weet je van...?

Rob Jetten

1. Minister-president
2. D66
3. Klimaatdrammer
4. Argentijnse hockeyer / Nicolás Keenan

Staten-Generaal

1. Eerste Kamer
2. Tweede Kamer
3. Parlement
4. Wetgevende macht

De Algemene Politieke Beschouwingen

1. Debat
2. Minister-president
3. Fractievoorzitters
4. Koffertje

Ronde 3: Puzzel

In de 3^e ronde krijgen de teams 12 woorden te zien met 3 verbanden erin verstoppt: 4 woorden horen bij elkaar. Voor ieder gevonden verband krijgt een team **30 punten**.

- Deze ronde begint met een oefenpuzzel, zodat de leerlingen die het spel niet kennen ook goed weten wat de bedoeling is. Niemand krijgt punten voor deze puzzel.
- Het team met de laagste score begint.
- Een team krijgt 20 seconden de tijd om de puzzel op te lossen.
- Lukt het niet om alle verbanden te vinden? Dan krijgen de andere teams een kans. Maar zij krijgen geen bedenktijd en moeten direct het antwoord geven.

Technische tip: Klik op het vage woord om deze te laten verschijnen als een antwoord is gegeven. De antwoorden in de PowerPoint staan op dezelfde volgorde als hieronder.

Oefenpuzzel

1. *Schoolvakken*: Maatschappijleer, Nederlands, Scheikunde en Economie.
2. *Koningsdag*: Vrijmarkt, Oranje, 27 april en Verjaardag Willem-Alexander.
3. *Politieke partijen*: CDA, JA21, DENK en Volt.

Puzzel 1

1. *Glazen*: Koets, Plafond, Bol en Muiltje.
2. *Koningin*: Beatrix, Wilhelmina, Juliana en Máxima.
3. *Koffertje*: Miljoenennota, Bagage, Rijksbegroting en Minister van Financiën.

Puzzel 2

1. *Troonrede*: 'Leden der Staten-Generaal', Plannen, Willem-Alexander en Toespraak.
2. *Ministeries*: Justitie en Veiligheid, Defensie, Algemene Zaken en Financiën.
3. *Hoedjes*: Baret, Sombrero, Bol en Cowboy.

Puzzel 3

1. *Staten-Generaal*: Eerste Kamer, Tweede Kamer, Parlement en Leden der...
2. *Paleis*: Noordeinde, 't Loo, Huis ten Bosch en Kneuterdijk.
3. *Prinsjesdag*: Hoedjes, Troonrede, Derde dinsdag van september en Glazen koets.

Ronde 4: Galerij

Ieder team krijgt 6 foto's te zien met de vraag: "Wie staat erop?". De foto's hebben een gezamenlijk thema. Ieder goed antwoord levert **10 punten** op.

- Het team met de laagste score mag het als eerste proberen.
- Heeft een team niet alle foto's herkend? Dan mogen de andere teams proberen de reeks aan te vullen, maar zij krijgen de foto's niet meer te zien.

Galerij 1: Fractievoorzitters in de Tweede Kamer

Geert Wilders
Jan Paternotte
Jesse Klaver
Ruben Brekelmans
Henri Bontenbal
Christine Teunissen

Galerij 2: Leden van het Koninklijk Huis

Koning Willem-Alexander
Prinses Amalia
Prins Constantijn
Prinses Beatrix
Prinses Alexia
Koningin Máxima

Galerij 3: (Delen van logo's van) Partijen die deelnemen aan de Algemene Politieke Beschouwingen

PVV (meeuw)
Partij voor de Dieren (vlinder)
VVD (oranje-blauwe V)
SP (tomaat)
PRO (groene roos)
Forum voor Democratie (zuilen)